

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

BAYBURT İL ÖZEL İDARESİ
2014 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ekim 2015

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	4
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	4
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	5
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	6
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ	11
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	11
8.	EKLER.....	14

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Bayburt İl Özel İdaresi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 3 üncü maddesinde yer alan sınıflandırma çerçevesinde, genel yönetim kapsamında yer alan kamu idarelerinden birisi olup, faaliyetlerini 2014 yılı bütçesi ile verilen ödenekler ve ilgili kanunlarla merkezi idareden aktarılan diğer kaynaklarla yürütmektedir.

Bu kapsamda Bayburt İl Özel İdaresinin 2014 yılı bütçesiyle 14.300.000,00 TL gelir ve ödenek öngörülmüş olup, 22.099.586,92 TL 2013 yılından devreden ödenek, Merkezi İdare Bütçesinden kullanım amacı belirlenmiş yatırımlar için aktarılan toplam 45.440.579,92 TL ödenek ile birlikte yılı ödenekleri 81.840.166,84 TL'ye ulaşmıştır.

Bayburt İl Özel İdaresinin sunulan mali tablolarına göre 2014 yılı Gelir ve Gider durumu aşağıda gösterilmiştir.

2014 YILI BÜTÇE GELİRLERİ TABLOSU		
	Tahmini	Gerçekleşen
Vergi Gelirleri	100.000,00	122.527,04
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	570.000,00	459.958,73
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Diğer Gelirler (Tahsisli)	3.000.000,00	45.424.156,83
Diğer Gelirler	10.330.000,00	12.296.870,89
Sermaye Gelirleri	300.000,00	0,00
TOPLAM Öz Gelir	14.300.000,00	12.879.356,66
TOPLAM Genel Gelir	14.300.000,00	58.303.513,49

2014 YILI ÖDENEKLER TABLOSU						
Bütçe ile Verilen Ödenek	Önceki Yıllardan Devreden Ödenekler	Merkezi İdareden Aktarılan	Ek Ödenek	Net Bütçe Ödeneği Toplamı	Bütçe Gideri Toplamı	Sonraki Yıla Devreden
14.300.000,00	22.099.586,92	45.440.579,92	0,00	81.840.166,84	47.719.582,96	33.467.383,02

Merkezi yönetim kapsamındaki idareler tarafından ödenek gönderilmek suretiyle bir takım hizmetlerin il özel idareleri eliyle gerçekleştirilmesi 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 6. maddesine eklenen ek fıkra ile mümkün kılınmıştır. Bu fıkra hükmünce aktarılan ödenekler nedeniyle öngörülen bütçe büyüklüğü ile gerçekleşen bütçe büyüklükleri arasında çok büyük farklılıklar oluşmaktadır. Bütçe hazırlık aşamasında merkezi yönetim kapsamındaki idarelerden yatırım projeleri karşılığında ne kadar ödenek gönderileceği bilinmediğinden bütçe rakamları gerçekçi olmamaktadır. Aktarma yoluyla gelen nakit gelir ve ödenek kaydedilmek suretiyle bütçeleştirilmektedir. Dolayısıyla il özel idarelerinin yılı bütçeleriyle öngörülen rakamlarla bütçe gerçekleştirmeleri arasında fark bulunmaktadır.

Öte yandan, Kurumun 2014 yılı faaliyet döneminde tahakkuk ettirilen her türlü gelirleri (600- Gelirler) ile aynı dönemde tahakkuk ettirilen her türlü giderleri (630-Giderler) raporumuzun “Ek 1: Kamu Mali Tabloları” bölümünde yer alan Faaliyet Sonuçları Tablosunda gösterildiği gibidir. Yukarıda açıklanan 800- Bütçe Gelirleri ile 830- Bütçe Giderleri faaliyet dönemi içerisinde tahakkuk ettirilen gelirler ile giderlerden nakden veya mahsuben yapılan tahsilat ve ödemeleri göstermektedir.

2014 yılına özgü olarak 6360 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesi ile tüzel kişiliği kaldırılan belediyeler Nisan 2014 tarihi itibarıyla İl Özel İdaresine devredildiğinden bu belediyelerin gelir ve giderleri karşılığı olarak ek bütçe yapılmış, bu gelişme de İl Özel İdaresinin 2014 yılı başındaki bütçe öngörülere ile yılsonunda gerçekleşen bütçe sonuçları arasında fark oluşmasında etkili olmuştur

2014 YILI BÜTÇE GİDERLERİ CETVELİ		
	Bütçe Tahmini	Gerçekleşen Gider
Personel Giderleri	4.967.000,00	18.025.345,49
Sosyal Güv. Kuramlarına Devlet Prim Gideri	885.000,00	3.091.497,70
Mal ve Hizmet Alım Gideri	3.373.400,00	12.146.600,78
Faiz Giderleri	0,00	0,00
Cari Transferler	112.000,00	400.347,53
Sermaye Giderleri	3.321.000,00	13.261.999,39

Sermaye Transferi	991.600,00	793.792,07
Yedek Ödenekler	650.000,00	0,00
TOPLAM	14.300.000,00	47.719.582,96

Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Bayburt İl Özel İdaresi mali işlemlerini 5018 sayılı Kanunla belirlenmiş muhasebeleştirme ve raporlama kurallarına göre gerçekleştirmektedir.

5018 sayılı Kanununun 49 uncu maddesinin ilk iki fıkrasında;

“Muhasebe sistemi; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak ve malî raporların düzenlenmesi ile kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak şekilde kurulur ve yürütülür.

Kamu hesapları, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile malî sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle garantilerin ve yükümlülüklerin belirlenmiş bir düzen içinde hesaplara kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulur.” denilmektedir.

Söz konusu 49 uncu maddenin son fıkrasında ise muhasebe işlemlerine, hesap planlarına ve işlemlerin muhasebeleştirilmesinde kullanılacak belgelerin şekil ve türlerine ilişkin düzenlemenin mahalli idareler için İçişleri Bakanlığınca yapılacağı hükmü getirilmiştir. Bu kapsamda il özel idarelerince de uygulanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği çıkarılmıştır.

Bayburt İl Özel İdaresinde mali işlemlerle ilgili muhasebe kayıtları Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde İçişleri Bakanlığının sunduğu e-İçişleri otomasyon sistemi üzerinden yürütülmekte olup, mali nitelikteki hesap ve işlemleri Mali Hizmetler Müdürlüğünce gerçekleştirilmektedir.

2014 yılı denetimi kapsamında Bayburt İl Özel İdaresi tarafından “Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar” ın 5 inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup, denetim bunlar ile usul ve esasların 8 inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri
- Geçici ve kesin mizan
- Bilanço
- Banka mevcudu tespit tutanağı
- Alınan çekler sayım tutanağı
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı
- Teminat mektupları sayım tutanağı
- Değerli kâğıtlar sayım tutanağı
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu
- Faaliyet sonuçları tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin

gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayelerin Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi

Kurum iştirakleri 240.000,00 TL olmasına rağmen, 241 - Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının kullanılmadığı görülmüştür.

Şirket Adı	Şirket Sermayesi	Özel İdare Sermaye Oranı %	Özel İdare Sermaye Tutarı TL
Bayburt Madencilik, Tar. İnş. Taah. Hayv. Turz. İth. San. Tic. A.Ş.	600.000,00	40	240.000,00

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 160 ıncı maddesinde; "(1) Mal ve hizmet üreten kuruluşlara yatırılan sermayeler hesabına ilişkin işlemler aşağıda gösterilmiştir.

a) Mal ve hizmet üreten kuruluşlara gerek nominal sermaye ve gerekse aynı sermaye transferi şeklindeki iştirakler rayiç değerleri ile bu hesaba kaydedilir. Sermayesine iştirak edilen mal ve hizmet üreten kuruluşlara nakdi veya aynı sermaye şeklindeki katılımlardan bu hesapta kayıtlı tutarların ilgili mal ve hizmet üreten kuruluşların öz kaynak hesaplarında karşılık olarak yer alan tutarlarla eşit olması gerekir. Sermaye iştiraklerinin değerlendirilmesi sonucu ortaya çıkan artış ve azalışlar da ilgili mal ve hizmet üreten kuruluşların kayıtlarına uygun olarak bu hesaba kaydedilir. Değerleme artış veya azalışlarının birbirine uygun şekilde kurum hesaplarına yansıtılmasında ilgili mal ve hizmet üreten kuruluşların değerlendirme işlemi sonucu ortaya çıkan yeni değerler esas alınır. Mal ve hizmet üreten kuruluşlarca yapılan yeniden değerlendirme işlemlerine ilişkin belgeler kuruma gönderilir. Muhasebe birimi sermaye hareketlerine ilişkin bu belgeleri esas alarak muhasebeleştirme işlemlerini yapar. Sermaye hareketlerine ilişkin belgelerin birer kopyası muhasebeleştirme belgesine eklenir.

b) *Bu hesaba kayıt yapılmasını gerektiren her bir işlemin belgesi en geç bir ay içinde muhasebe birimine intikal ettirilir. Söz konusu işlemlerden bütçe gelir ve gider hesaplarını ilgilendirenlerle ilişkin kayıtların mahsup dönemi sonuna kadar, ilgili hesaplara kaydedilmek suretiyle yapılması zorunludur.*" düzenlemeleri yapılmıştır.

Mal ve hizmet üreten kuruluşlara yatırılan sermayeler muhasebe kayıtlarına alınmalı ve bundan sonraki iştirakler; 630 - Giderler Hesabı ile ilişkilendirilmeksizin, 241 - Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına borç, 103 - Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabına alacak kaydedilerek muhasebeleştirilmelidir.

Kamu idaresi cevabında; İçişleri Bakanlığı e- İçişleri Yazılım Geliştirme ve İdamesi Projesi kapsamında Analitik Bütçe ve Muhasebe Modülünde, 241 Hesabı ödeme emrinde, 830 Bütçe Giderleri hesabıyla uyuşmadığına dair uyarı verdiğinden ve kayıt yapmadığından dolayı her hangi bir işlem yapılamamaktadır.

Sonuç olarak bulguda yer alan hususların yerine getirilmemesi idarenin 2014 yılı mali rapor ve tablolarının doğruluğunu ve güvenilirliğini olumsuz etkileyecektir.

BULGU 2: Gelirlerden Alacaklara İlişkin Tecil ve Tehir İşlemlerinin Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması, Dönem Ayırıcı Hesapların Kullanılmaması

120- Gelirlerden alacaklar hesabında kayıtlı tutarların tecil ve tehir edilmesi halinde; Dönen Varlıklar ve Duran Varlıklar ana hesap gruplarında yer alan 122 ve 222 kodlu Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesaplarının kullanılmadığı, gelirlerden alacakların 120 - Gelirlerden Alacaklar Hesabı ve 121 - Gelirlerden Takipli Alacaklar hesaplarında izlendiği, vadesi gelecek yıllara sarkan alacaklar için Duran Varlıklar ana hesap grubunda yer alan ve dönem ayırıcı hesap olan 220 - Gelirlerden Alacaklar Hesabının kullanılmadığı tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği' nin 88 ve 150 nci maddelerinde; *"Mevzuatı gereğince gelirlerden alacaklar hesabı veya gelirlerden takipli alacaklar hesabında kayıtlı tutarlardan içinde bulunulan mali yıl sonunu geçmeyen bir süre ile tecil veya tehir edilen tutarlar ile duran varlıklar ana hesap grubundaki gelirlerden tecilli ve tehirli alacaklar hesabında kayıtlı tutarlardan dönem sonunda tecil ve tehir süresi bir yılın altına inen tutarlar ile bunlardan tahsil edilen veya takibe alınan tutarların izlenmesi için 122 - Gelirlerden Tecilli ve Tehirli*

Alacaklar Hesabı, mevzuatı gereğince gelirlerden alacaklar hesabı veya gelirlerden takipli alacaklar hesabında kayıtlı tutarlardan faaliyet dönemini aşan süreyle tecil veya tehir edilen tutarların ise 222 - Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabının" kullanılacağı belirtilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; Bugüne kadar Vadesi bitmiş veya ödeme safhasına gelmiş amme alacaklarımızın 6183 sayılı Kanun hükümlerine uygun şartlarda taksitlendirme yapılmadığından dolayı 122 - Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı ile 222- Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı kullanılmamaktadır. İdaremiz Kamu alacaklarını 121- Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabından takip edilmektedir.

Sonuç olarak Bulguda yer alan hususların yerine getirilmemesi idarenin 2014 yılı mali rapor ve tablolarının doğruluğunu ve güvenilirliğini olumsuz yönde etkileyecektir.

BULGU 3: Kuzeydoğu Anadolu Kalkınma Ajansı Proje Desteğinin Bütçe Dışında İzlenmesi

2013 Yılı Turizme Yönelik Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı kapsamında desteklenen 'Bayburt Turizm Merkezi' başlıklı projeye ilişkin olarak Bayburt İl Özel İdaresi ile Kuzeydoğu Anadolu Kalkınma Ajansı arasında 17.04.2013 tarihinde imzalanan sözleşme kapsamında Özel İdareye sağlanan 349.360,20 TL tutarındaki proje desteğinin Kurum bütçesine gelir kaydının yapılmadığı ve Kurum muhasebe kayıtlarına yansıtılmadığı görülmüştür.

4/3/2005 tarih ve 25745 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İl Özel İdaresi Kanunu'nun 'İl özel idaresinin gelirleri' başlıklı 42'nci maddesinde özel idare gelirleri aşağıdaki gibi sayılmıştır.

- a) Kanunlarla gösterilen il özel idaresi vergi, resim, harç ve katılma payları.*
- b) Genel bütçe vergi gelirlerinden ayrılan paylar.*
- c) Genel ve özel bütçeli idarelerden yapılacak ödemeler.*
- d) Taşınır ve taşınmaz malların kira, satış ve başka suretle değerlendirilmesinden elde edilecek gelirler.*
- e) İl genel meclisi tarafından belirlenecek tarifelere göre tahsil edilecek hizmet karşılığı ücretler.*
- f) Faiz ve ceza gelirleri.*

g) *Bağışlar.*

h) *Her türlü girişim, iştirak ve faaliyetler karşılığı sağlanacak gelirler.*

i) *Diğer gelirler.”*

Yine 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 'Tanımlar' başlıklı 3'üncü maddesinde;

“g) Kamu kaynakları: Borçlanma suretiyle elde edilen imkânlar dahil kamuya ait gelirler, taşınır ve taşınmazlar, hesaplarda bulunan para, alacak ve haklar ile her türlü değerleri,

i) Kamu geliri: Kanunlarına dayanılarak toplanan vergi, resim, harç, fon kesintisi, pay veya benzeri gelirler, faiz, zam ve ceza gelirleri, taşınır ve taşınmazlardan elde edilen her türlü gelirler ile hizmet karşılığı elde edilen gelirler, borçlanma araçlarının primli satışı suretiyle elde edilen gelirler, sosyal güvenlik primi kesintileri, alınan bağış ve yardımlar ile diğer gelirleri,

İfade eder.” şeklinde tanımlanmıştır.

Aynı Kanunun 'Bütçe ilkeleri' başlıklı 13'üncü maddesinde bütçelerin hazırlanması, uygulanması ve kontrolünde kamu idarelerinin tüm gelir ve giderlerin gayri safi olarak bütçelerinde gösterileceği hüküm altına alınmıştır.

Bağış ve yardımlar başlıklı 40'ıncı maddede ise;

“... ”

Kamu idarelerine yapılan her türlü bağış ve yardımlar (...) (1) gelir kaydedilir.
Nakdi olmayan bağış ve yardımlar, ilgili mevzuatına göre değerlemeye tâbi tutularak kayıtlara alınır. (1)

Kamu yararına kullanılmak üzere kamu idarelerine yapılan şartlı bağış ve yardımlar, dış finansman kaynağından sağlananlarda 28.3.2002 tarihli ve 4749 sayılı Kanun hükümleri saklı kalmak kaydıyla, hizmeti yapacak idarenin üst yöneticisi tarafından uygun görülmesi halinde, bütçede açılacak bir tertibe gelir ve şart kılındığı amaca harcanmak üzere açılacak

bir tertibe ödenek kaydedilir. Bu ödenekten amaç dışında başka bir tertibe aktarma yapılamaz.

Bu ödeneklerden malî yılsonuna kadar harcanmamış olan tutarlar, bağış ve yardımın amacı gerçekleşinceye kadar ertesi yıl bütçesine devir olunarak ödenek kaydedilir. Ancak, bu ödeneklerden tahsis amacı gerçekleştirilmiş olanlardan kalan tutarlar, tahsis amacının gerçekleştirilmesi bakımından yetersiz olanlar ile yılı bütçesinde belirlenen tutarı aşmayan ve iki yıl devrettiği halde harcanmayan ödenekleri iptal etmeye genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde Maliye Bakanı, diğer kamu idarelerinde üst yönetici yetkilidir.

Bağış ve yardımlar, kullanılmadığı veya amaç dışı kullanıldığı için geri istenildiği takdirde, bütçeye gider kaydıyla ilgisine geri verilir. Şartlı bağış ve yardımın zamanında kullanılmaması nedeniyle doğacak zararlar ile amaç dışı kullanım nedeniyle yapılan harcamalar sorumluluğu tespit edilenlere ödettirilir.” hükümlerine yer verilmiştir.

Kurum ile Kuzeydoğu Anadolu Kalkınma Ajansı arasında, Mali Destek Programı kapsamında desteklenen Bayburt Turizm Merkezi Projesi'ne ilişkin olarak 17.04.2013 tarihinde destek sözleşmesi imzalanmış ve bu kapsamda 349.360,20 TL proje desteği sağlanmıştır. Ancak yaptığımız incelemede söz konusu destek tutarının bütçeye gelir kaydı yapılmaksızın ayrı bir hesapta izlendiği ve muhasebe kayıtlarına yansıtılmadığı görülmüştür. Söz konusu durum Kurumun 2014 yılı mali rapor ve tablolarının doğruluğunu ve güvenilirliğini etkilemektedir.

Kamu idaresi cevabında; 2013 Yılı Turizme Yönelik Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı kapsamında desteklenen " Bayburt Turizm Merkezi " başlıklı projeye ilişkin olarak İl Özel İdaresi ile Kuzeydoğu Anadolu Kalkınma Ajansı arasında 17.04.2013 tarihinde imzalanan sözleşme kapsamında Özel İdareye sağlanan 349.360,20 TL tutarındaki proje desteğine istinaden;

Kuzeydoğu Anadolu Kalkınma Ajansı ve İlimiz Özel İdaresi arasında imzalanan Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı (KÖA) kapsamında Bayburt Turizm Merkezi destek sözleşmesinin 5.maddesinin (2) fıkrası gereğince; " 200.000,00 TL ve üzerindeki yardımların ayrı bir banka hesabı nezdinde yeminli mali müşavir denetimi tarafından

yürütülür " hükmü gereğince, işlem yapılmış olup, İl Özel İdaresi bütçesine gelir kaydı yapılmamıştır.

Bundan sonraki bu tür projelendirmelerde denetim raporu bulgu 8' de ifade edilen tüm gelir ve giderlerin bütçe kayıtları yapılacaktır.

Sonuç olarak Kalkınma Ajansına sağlanan desteğin kurum muhasebe kayıtlarına yansıtılmaması idarenin 2014 yılı mali rapor ve tablolarının doğruluğunu ve güvenilirliğini olumsuz yönde etkileyecektir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Bayburt İl Özel İdaresinin 2014 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanakları" bölümünde açıklanan nedenlerden dolayı 800 Bütçe Gelirleri, 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler, 120 Gelirlerden Alacaklar hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Birimlerin ve İdarenin Risklerini Belirleyici Bir Sistemin Olmaması

Hem birimlerin hem de idarenin bünyesindeki görevlerin ve fonksiyonların yerine getirilmesine engel olacak unsurların ne olduğu ve bu unsurların nasıl yönetileceği konusunda risk yönetimi metodolojisinin uygulanmasına ihtiyacı bulunduğu tespit edilmiştir

Risk yönetimi, kurumun hedeflerini gerçekleştirebilmesi için makul bir güvence sağlamak üzere, olası olay veya durumların önceden belirlenmesi, değerlendirilmesi ve kontrol edilmesinden oluşan bir süreçtir. Riskleri tanımlama, değerlendirme, onlara karşı yürütülecek faaliyetleri belirleme, belirlenen faaliyetleri uygulama, izleme ve sonuçlarını gözden geçirme risk yönetimi süreçlerini oluşturmaktadır.

Risk, gelecek odaklı bir kavramdır. Risk yönetimi geleceği yönetmektir, gelecek için yönetmektir, geleceğe bakışı sağlar, geleceği şekillendirmeye yarar. Kurumun amaç ve hedeflerine ulaşmasına engel olacak her türlü olumsuz etki olasılığıdır. Risk etki ve olasılık hesabına dayanır. Etki ve olasılık arttıkça risk de artar.

Risklerinin belirlenmemesi sonucunda; kontrol stratejilerinin geliştirilememesi, riskin gerçekleşmesi durumunda telafi edici önlemlerin hayata geçirilmemesi, İdarenin mali kayıplırlarla ve hukuki yaptırımlarla karşılaşması söz konusudur.

6 numaralı kamu iç kontrol standardında, sistemli bir şekilde analizler yapılarak amaç ve hedeflerin gerçekleşmesini engelleyebilecek iç ve dış risklerin belirlenmesi, risklerin gerçekleşme olasılığı ve muhtemel etkilerinin yılda en az bir kez analiz edilmesi, risklere karşı alınacak önlemlerin belirlenerek eylem planları oluşturulması gerektiği belirtilmiştir

Kamu idaresi cevabında; İdaremizin 2015 - 2019 Yıllarına ait stratejik plan çalışmaları devam etmekte olup , daha sonra Stratejik Plandaki amaç ve hedeflere yönelik riskleri belirlenecektir. Risklerin gerçekleşme olasılığı ve muhtemel etkileri yılda en az bir kez analiz edilecek ve risklere karşı alınacak önlemler belirlenerek eylem planları oluşturulacaktır.

Sonuç olarak İdarenin vermiş olduğu cevap yerinde bulunmuş, sonraki dönemde ilgili denetim ekibince izlenmesi uygun olacaktır.

BULGU 2: İşyeri ve Sosyal Tesisler Kira Bedellerinin Vadesinde Tahsil Edilmemesi

İşyeri ve sosyal tesis olarak kiraya verilen taşınmazların kira bedellerinin zamanında tahsil edilmediği görülmüştür.

Taşınmaz Mal Kira Sözleşmesinin 4 ve 5.maddelerinde kira bedeli ve kirayı ödeme şekli ifade edilmiştir. Buna göre yıllık kira bedeli aylar itibariyle idarenin T.C. Ziraat Bankası nezdindeki hesabına yatırılacaktır. Kira bedeli süresi içerisinde ödenmediği takdirde 6183 sayılı yasa gereğince gecikme cezası uygulanacaktır.

Kamu idaresi cevabında; Mülkiyeti İdaremize ait İşyeri ve Sosyal Tesis olarak kiraya verilen taşınmazların kira bedellerini zamanında yatırmayan kiracılarımız,

yatırılmayan aylar için 6183 Sayılı yasa gereğince gecikme cezası uygulanmakta olup, daremiz ayrıca sözleşmede belirtilen yasal işlemlere başlatılmış, hem de İdaremizin kısmi zamanlı avukatı aracılığıyla alacak davası açılmaktadır.

Sonuç olarak İdarenin vermiş olduğu cevap yerinde bulunmuş, sonraki dönemde ilgili denetim ekibince izlenmesi uygun olur.

BULGU 3: Su ve Su Ürünü Alanları Kira Bedellerinin Vadesinde Tahsil Edilmemesi

Su ürünleri kira bedellerinin zamanında tahsil edilmediği görülmüştür.

Su ve Su Alanları Kira Sözleşmesinin Kira Bedellerinin Tahsili başlıklı 3. Maddesinde: “ Su ürünleri üretim yerlerinin ilk yıl kira bedeli 4 eşit taksitte tahsil edilir. Kira bedelinin taksitlendirilmesi halinde birinci yıl kira bedelinin biri peşin geriye kalan miktar ise 4 ay arayla İl Özel İdaresine veya belirlemiş olduğu banka hesabına yatırılır. Vadesinde ödenmeyen kira bedellerine 6183 sayılı yasanın 51. Maddesi gereği gecikme zammı uygulanır.

Kamu idaresi cevabında; Su ve Su alanlarının kira bedellerini zamanın yatırmayan kiracılarımız yatırılmayan aylar için 6183 Sayılı yasa gereğince gecikme cezası uygulanmakta olup, İdaremiz ayrıca hem sözleşmede belirtilen yasal işlemlere başlatılmış, hem de İdaremizin kısmi zamanlı avukatı aracılığıyla alacak davası açılmaktadır.

Sonuç olarak İdarenin vermiş olduğu cevap yerinde bulunmuş olup, sonraki dönemde ilgili denetim ekibince izlenmesi uygun olur.

8. EKLER**Ek 1: Kamu İdaresi Mali Tabloları****BAYBURT İL ÖZEL İDARESİNİN 2014 BİLANÇOSU**

AKTİF	Cari Yıl 2014	PASİF	Cari Yıl 2014
	TL		TL
1 DÖNEN VARLIKLAR	33.379.960,38	3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	1.263.608,05
10 HAZİR DEĞERLER	32.189.630,50	30 KISA VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	0,00
12 FAALİYET ALACAKLARI	241.236,85	32 FAALİYET BORÇLARI	182.196,69
14 DİĞER ALACAKLAR	0,00	33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR	350.956,62
15 STOKLAR	949.093,03	36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	730.454,75
16 ÖN ÖDEMELER	0,00	4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	0,00
2 DURAN VARLIKLAR	48.973.576,97	40 UZUN VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	0,00
24 MALİ DURAN VARLIKLAR	0,00	5 ÖZ KAYNAKLAR	81.089.929,29
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR	48.973.576,97	50 NET DEĞER	40.568.106,51
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	0,00	51 DEĞER HAREKETLERİ	2.412.646,0707
29 DİĞER DURAN VARLIKLAR	0,00	57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	24.054.786,41
		58 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	-4.786.548,56
		59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	18.840.938,86
AKTİF TOPLAMI	82.353.537,35	PASİF TOPLAMI	82.353.537,35

BAYBURT İL ÖZEL İDARESİNİN 2014 YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap	GİDERİN TÜRÜ	2012	2013	2014
	Kod.1		TL	TL	TL
630	01	Personel Giderleri	15.055.749,36	17.534.497,98	18.025.345,49
630	02	Sosyal Güvenlik Kurumların Devlet Primi Gid.	2.878.991,30	3.461.763,74	3.091.497,70
630	03	Mal ve Hizmet Alımları Gideri	5.905.697,05	4.422.580,64	7.996.518,60
630	04	Faiz Giderleri	0,00	0,00	0,00
630	05	Cari Transferler	140.543,42	100.894,97	400.347,53
630	07	Sermaye Transferleri	1.053.685,00	1.480.676,44	793.792,07
630	11	Değer ve Miktar Değişim Giderleri	0,00	0,00	1.344.025,57
630	12	Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	0,00	0,00	0,00
630	13	Amortisman Giderleri	0,00	0,00	0,00
630	14	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	7.015.496,51	0,00	3.994.783,59
630	30	Proje Kapsamından Yapılan Cari Giderler	0,00	0,00	4.591.552,58
630	99	Diğer Giderler	0,00		
GİDERLER TOPLAMI (A)			32.050.162,64	30.000.413,77	40.237.863,13

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap	GELİRİN TÜRÜ	2012	2013	2014
	Kod.1		TL	TL	TL
600	01	Vergi Gelirleri	37.087,24	30.290,59	122.531,87
600	03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	373.946,27	281.218,46	411.693,29

600	04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	32.591.524,49	44.095.414,45	46.267.409,15
600	05	Diğer Gelirler	7.720.361,97	8.816.239,97	12.277.167,68
600	11	Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	0,00	0,00	0,00
GELİRLER TOPLAMI (B)			40.722.919,97	53.023.163,47	59.078.801,99
FAALİYET SONUCU (A-B) (+ / -)			8.672.757,33	23.022.749,70	18.840.938,86

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>